

DERMOID SINUS OG OPERASJON

TEKST & FOTO:
SUSAN CLAYBOROUGH
& LIV SUNNIVA UGLESTAD

Veterinær Kathrin Höner, Heimdal Dyreklinikk.

Denne historien starter med et romjuls-besøk hos kennel Enchanting Ridge på Sunndalsøra. Monica og Roger Nygård var stolte oppdrettere av sitt første Ridgeback-kull, og vi, Susan og Liv, tok en dagstur ned til Sunndalsøra for å hilse på de små. Besøket var egentlig planlagt før jul, men som alle vet så er førjulstiden travel, og besøket ble utsatt.

Siste frist for å hilse på valpene var i romjulen, valpene var da 7 uker og snart klare for sine nye hjem. Vel framme til Monica og Roger blir vi hilst velkommen av en gjeng herlige glade valper, og lykke er komplett da vi alle sammen setter oss i valpekassen for å kose med de små. En av tispevalpene blir liggende i fanget til Liv, og Liv begynner mer eller mindre automatisk å sjekke valpen for Dermoid Sinus (DS) Fingrene glir over valpens nakkehud flere ganger, og Liv er ganske sikker på at hun kjenner en stram streng fra valpens nakkehud og ned mot ryggraden. Susan som har lang erfaring med sjekking av DS kjenner på valpen og bekrefter Liv sin mistanke. Vi fortsetter å sjekke resten av kullet og finner dessverre nok en nakke-DS på en av hannvalpene. Monica og Roger er selvfølgelig helt knust, hva skal de gjøre nå? Må de avlive valpene? Fins det muligheter for å operere, og hvilke

sjanser er det for å bli kvitt en DS helt om de opererer? Sammen tar vi en lang prat over en kopp kaffe, og blir enige om å holde kontakten i dagene framover i håp om å kunne finne en løsning.

Turen hjem På den 2 ½ times lange turen hjem til Trondheim får vi godt tid til å diskutere alternative løsninger. Liv som var til stede under RRWC-2016 har ennå friskt i minne foredraget om DS-operasjoner til Dr. Thomas Laube. En tysk veterinær som har utarbeidet sin egen metode for å operere DS og har operert nærmere 700 Dermoid Sinus i hjemlandet! I løpet av hjemturen blir vi enige om å kontakte Dr. Laube. Håpet er at han muligens kan veilede/lære opp en veterinær i Trondheim, slik at de to DS-valpene kan reddes. Vel hjemme søker Liv på internett etter en mailadresse eller lignende til Dr. Laube, men det eneste hun finner er en facebook-profil tilknyttet hans veterinærpraksis. Liv sender en PM, men siden dette kun er 2 dager før nyttårsaftnen er det lite sjanse for at han svarer... tyskere har vel også juleferie. Men i løpet av 20 min er Dr. Laube på Messenger, så klart han skal hjelpe oss! Neste dag drar vi opp til Heimdal Dyreklinikk, for å snakke med veterinær Kathrin Höner. Kathrin Höner har lang erfaring med Rhodesian Ridgeback, og har tidligere kjent og sett DS på valper, men aldri operert bort en DS. I tillegg er hun tysk, og kan derfor kommunisere med Dr. Laube uten vanskeligheter.

Kathrin Höner og Dr. Thomas Laube sjekker hvor DS sitter

Nakken er åpnet og DS er på vei ut. DS sitter svært dypt, og Dr. Laube viser Kathrin teknikken han bruker for å løsne på DS

I starten er Kathrin litt skeptisk, hun vil ikke operere en DS-valp uten og på forhånd ha sett en slik operasjon bli utført. Men hun snakker gjerne med Dr. Laube for å høre hva han mener er best å gjøre. Etter en kort telefonsamtale kommer Kathrin tilbake, hun smiler og forteller at Dr. Laube gjerne kommer til Norge. Han vil gjerne bistå Kathrin slik at hun kan operere de to DS-valpene! Vi ringer til Monica og Roger som selvfølgelig er overlykkelige, valpene kan reddes og det ved hjelp av den beste ekspertise.

«Operasjon-DS» Det blir noen hektiske dager på nyåret, flyreise og opphold skal planlegges, og alt må legges til rette for de forestående DS-operasjonene. Styret og Avlskomiteen i klubben blir kontaktet og holdes informert under hele prosessen. Engasjementet er stort, og alle krysser fingre for at «Operasjon-DS» lykkes. Underveis i planleggingen får Susan en telefon fra Arendal. Oppdretter Gunn Tove Espeland (Kennel Adorea) er fortvilet. Hun er sikker på at hun har funnet en DS på en tispevalp, samt at hun har mistanke om to DS til, valpene er 6 uker. Kathrin og Dr. Laube blir varslet, og Gunn Tove blir lovet at om hun kommer til Trondheim med valpene så vil de også bli operert.

I Tyskland opereres flertallet av DS-valper, og operasjonen er vellykket i 99 prosent av tilfellene!

Fredag 6. januar tar vi i mot Dr. Thomas Laube på Trondheim Flyplass. Vi takker han for at han er kommet, og han svarer «det er noe jeg må gjøre for rasen» Han synes det er helt forkastelig at valper med DS avlives i Norge. «Dette må vi få slutt på» sier han. I Tyskland opereres flertallet av DS-valper, og operasjonen

DR. THOMAS LAUBE

Dr. Laube er utdannet veterinær og har hatt Rhodesian Ridgeback siden 1989. Han driver sitt oppdrett under kennelnavnet Bhahabu. Han var med å starte DZRR (Deutschen Züchtergemeinschaft Rhodesian Ridgeback) og var tidligere leder for klubben i 20 år. Han startet å operere DS da han selv fikk DS-valper i et av sine første kull. Har siden den gang operert nærmere 700 DS på valper og voksne hunder. Han sier det beste er å operere valper fra de er 4 kg. De tre valpene han opererte her i Norge hadde DS i nakken. Han sier videre at det å operere DS i nakke er forskjellig fra å operere en DS i hale. DS i hale må opereres, den er minst like alvorlig som en DS i nakke. Alle DS har åpning, men i noen tilfeller kan åpningen være grodd igjen på grunn av tøff DS-sjekk, da er DS rett og slett revet av. Han har også operert bort DS der åpning er grodd igjen, men anser dette som svært vanskelig da DS kan være vanskelig å lokalisere. Han sier også at DS ligger langs midtlinjen, halen og på hode (rundt ører). På voksne hunder er DS-operasjon mye mer omfattende enn på valper, grunnen til det, er at det ofte har oppstått betennelser, samt at nakken er mye større og mer utviklet i muskulatur. I de tilfeller det allerede har oppstått betennelser vil uerfarne veterinærer ofte tro at de har fjernet problemet når «byllen» med betennelsen er operert ut. Det de da ikke vet er at under «byllen» ligger DS og vil forårsake nye betennelser i nakken. Det er ikke mulig å undersøke hvor dyp DS er med ultralyd, eller røntgen. Den eneste måten å finne ut hvor dyp en DS er, er å åpne og følge DS ned i vevet. Faktisk har det skjedd at kontrast-væske er blitt sprøytet inn i DS og DS har «eksplodert» inn under huden, noe som selvfølgelig har ført til store skader og alvorlig betennelse.

Over: Operasjonen er ferdig og såret sydd igjen.

Øverst i midten: Tispe 7 måneder er klar for operasjonen .

Underst i midten: Hjemmelaget operasjonsbeskyttelse er fin å ha.

Til høyre: DS er fjernet...usj for et sviner!!!

er vellykket i 99 prosent av tilfellene! Han ser fram til å bistå Kathrin i DS-operasjonene, og håper at dette vil føre til at flere norske oppdrettere velger å operere valper med DS.

Operasjon Lørdag 7. januar er veterinær Kathrin Höner klar for sin første DS-operasjon og Dr. Thomas Laube er klar for å vise, veilede og lære bort sin metode.

Monica og Roger har kjørt fra Sunndalsøra tidlig lørdagsmorgen, og Erik Espeland har kjørt hele natten, til sammen 80 mil for å få operert DS-valpene. Til sammen er det 5 valper på klinikken. Kathrin og Dr. Laube starter med å undersøke valpene. De to valpene fra Kennel Enchanting Ridge har uten tvil DS i nak-

Selve fjerningen av DS er i følge Dr. Laube ingen stor operasjon, men snittet ned i nakken til valpen er dypt

ken, men heldigvis har kun en av valpene fra Kennel Adorea DS, de to andre har bare ligamenter som kan forveksles med DS. På forhånd har Dr. Laube gitt oppdretterne beskjed om å kjøpe

inn joggebukser i størrelse baby, buksene skal senere brukes som beskyttelse for operasjonssåret.

Tre operasjoner senere Ingen av operasjonene tok lengre enn 1 time. Selve fjerningen av DS er i følge Dr. Laube ingen stor operasjon, men snittet ned i nakken til valpen er dypt, og en må være svært nøye når operasjonssåret skal lukkes. Mange lag med vev og muskulatur skal sys igjen, noe som krever stor nøyaktighet. *For å forsikre seg om at hele DS er tatt ut fyller Dr. Laube DS med vann, slik at han kan se at DS er tett/lukket i enden. Dersom det kommer vann ut i enden av DS betyr det at det fremdeles fins rester av DS i valpen. (se video på klubbens hjemmeside)*

Etter operasjon Dr. Thomas Laube forklarte til minste detalj hvordan operasjonssåret ville utarte seg. Det er ikke uvanlig at valpen får en væskefylt byll på størrelse med en appelsin i vevet der DS har vært. Denne byllen må ikke åpnes eller tømmes på noen måte. Byllen blir etter hvert mindre, og forsvinner tilsatt av seg selv. Bilder av valpene etter operasjon er sendt både til Dr. Laube og til Kathrin Höner. Begge er svært fornøyd med resultatet, det samme er selvfølgelig valpenes oppdrettere. Dette har vært et aldri så lite eventyr for oss som fikk følge denne prosessen fra start til slutt. Vi håper at dette eventyret skal bidra til at flere DS-valper blir operert, nå som Dr. Laube har delt sin kunnskap med en veterinær i Norge. Takk til Dr. Thomas Laube for et fantastisk engasjement og til Kathrin Höner for interesse og ønske om å lære mer om DS.

